Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 67 (5658).
21 МАРТ 1985 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

М. С. Горбачев Р. Кастро билан суҳбатлашди

20 март куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Куба Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет иккинчи секретари, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Раул Кастро билан суҳбатлашди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва Секретариатининг аъзоси Х. Рискет, Куба Компартияси Марказий Комитети Секретариатининг аъзоси, Кубанинг СССРдаги элчиси Л. Сото иштирок этдилар.

М. С. Горбачев К. У. Черненко вафот этганлиги муносабати билан Фидель Кастро номидан, Куба Компартияси, ҳукумати ва халқи номидан ҳамдардлик изҳор этгани учун Р. Кастрога миннатдорчилик билдирди.

Суҳбат чоғида Совет—Куба муносабатларини янада чуқурлаштириш ва такомиллаштириш масалалари муҳокама қилинди. Социалистик интернационализм принциплари асосида Совет Иттифоқи билан Куба ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни бундан буён ҳам мустаҳкамлашга бўлган азму қарор таъкидланди.

Халқаро аҳволга оид муҳим проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди. Иккала томон социалистик ҳамдўстликдаги бошқа давлатлар билан, барча тинчликсевар мамлакатлар ҳамда жамоатчилик кучлари билан биргаликда тинчлик ва халқаро хавфсизликни, халқлар озодлиги ва мустақиллигини мустаҳкамлаш учун, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва ядро уруши хавфини дафъ этиш, можароли вазиятларни сиёсий йўл билан бартараф қилиш учун, тинч-тотув яшаш негизларини мустаҳкамлаш учун қатъий курашни давом эттириш иштиёқида эканлигини изҳор этди.

Суҳбат қардошларча дўстлик, сидқидиллик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. (ТАСС).

тонгги газеталарда

19 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов билан БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси Г. Филипов ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Н. А. Тихонов билан Г. Филипов КПСС XXVI съезди ва БКП XII съезди қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, Совет Иттифоқи билан Болгарияни социал-иқтисодий ривожлантириш ҳақида, СССР билан БХРда навбатдаги партия съездларига тайёргарлик кўриш юзасидан ўтказиладиган ишлар тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар.

Музокаралар чоғида ҳукуматларнинг бошлиқлари Совет—Болгария иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлигини янада кенгайтириш ҳамда такомиллаштириш истиқболларини батафсил муҳокама этиб, шу ҳамкорликнинг самарадорлигини ошириш масалаларига алоҳида эътибор бердилар.

КПСС ҲУЖЖАТЛАРИ ТЎПЛАМИ

«КПСС съездлар, конференциялар ҳамда Марказий Комитет Пленумларининг резолюциялари ва қарорларида» тўплами тўққизинчи нашрининг олтинчи томи босмадан чиқди.

Тўплам ҳужжатлари партия социализм қурилиши ленинча планига амал қилиб, мамлакатни зўр ғайрат билан индустрлаштириб борганлигини жуда яққол кўрсатади. Колхоз тузуми қарор топиб, шу асосда қишлоқда капиталистик унсурлар тугатилгандан кейин колхозларни ташкилий хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш масаласи биринчи ўринга чиқарилди. Партия ленинча миллий сиёсатни амалга оширишда каттагина муваффақиятларга эришди. Мана шу барча туб ўзгаришлар СССРнинг 1936 йилда ишлаб чиқилиб, қабул қилинган янги Конституциясида мустаҳкамланган эди.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди.

(ТАСС).

ЮКСАК МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

ТОШКЕНТ, 20 март. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини топшириш пайти.

А. Абалян, С. Маҳкамов фотоси.

Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш 1984 йилги давлат плани ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасининг якунларига кўра Тошкент области Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланган эди.

20 март куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев кўчма Қизил байроқни топширди. У ўз нутқида область меҳнаткашларини муборакбод этди, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари тарихий қарорларини бажаришда уларга муваффақиятлар тилади. Аммо ҳали областнинг барча корхоналари, хўжаликларида ҳам маҳсулот етказиб бериш планлари ва шартномавий мажбуриятлар тўла ҳажмда ва белгиланган муддатларда бажарилмаётганлиги, ресурсларни тежашнинг тегишли режимига риоя этилмаётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Шу нуқсонларни тугатиш, беш йилликнинг якунловчи йили планлари ва мажбуриятлари сўзсиз бажарилишини таъминлаш ҳозирги энг муҳим вазифадир. Саноатда бутун кучни биринчи квартал топшириқларини муваффақиятли туғаллашга, қишлоқ хўжалигида эса кўкламги дала ишларини энг яхши муддатларда сифатли ўтказишга қаратиш керак.

Митингда сўзга чиққан Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов, «Узбекшахтострой» тресги ғишт терувчилар бригадири Д. А. Зазулин, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Исоқова, Янгийўл шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. С. Раззоқов, СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмасининг сайқалчиси В. М. Харитонова юксак мукофот учун партия билан ҳукуматга астойдил миннатдорчилик билдирдилар. Область меҳнаткашлари бутун мамлакат меҳнаткашлари билан биргаликда КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил март Пленуми якунларини тўлатўкис маъқуллайдилар, бу Пленум партиянинг узлуксиз ленинча йўли давомийлигини, унинг тинчлик ва бунёдкорлик идеалларига содиқлигини намойиш этди, деб таъкидлашди улар.

Сўзга чиққан нотиқлар область меҳнат коллективларида мукофотга жавобан халқ хўжалигини интенсив ривожланиш йўлига ўтказиш, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида уюшқоқлик ва тартибни ҳар томонлама кучайтириш, меҳнат, план ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш йўлидаги кураш кенг миқёсда авж олдириб юборилганлигини айтдилар.

(ЎзТАГ).

АҲОЛИНИНГ ЭҲТИЁЖЛАРИНИ ТЎЛИҚРОҚ ҚОНДИРАЙЛИК

20 март куни Тошкентда Ўзбекистон республика матлубот жамиятлари союзи кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтди. Ўзбекбирлашув правлениесининг 1984 йилги хўжалик ва молиявий фаолияти якунлари тўғрисидаги ҳисоботи, республика матлубот кооперациясининг 1985 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш планини бажариш тадбирлари ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитети 1985 йил март Пленумидаги нутқидан кооператорлар учун келиб чиқадиган вазифалар муҳокама қилинди. Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси З. Ш. Сирожев доклад қилди.

Йиғилишда сўзга чиққан кишилар қилинган иш якунларини таҳлил этдилар, матлубот кооперациясининг ҳамма тармоқларини жадал ривожлантириш, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари қарорларини амалга оширишда кооператорларнинг ҳиссасини янада кўпайтириш билан боғлиқ бўлган масалаларга асосий эътибор берилди. Ўзбекбирлашув правлениеси, барча матлубот союзларининг, кўпгина матлубот жамиятларининг иш даражаси ҳозирги кун талабларига тўла жавоб бермаётганлиги, уларнинг фаолиятида ҳали кўпгина камчиликлар борлиги уқтириб ўтилди. Товар обороти йиллик плани бажарилмади. Кооператив савдосининг моддий-техникавий базаси етарли равишда ривожлантирилмаган, аҳолини энг зарур ва кундалик керакли моллар билан таъминлашда узилишлар, харидорларнинг ҳақига хиёнат қилиш фактлари, чайқовчилик мақсадида харидоргир молларни яшириб қўйиш ҳоллари содир бўлмоқда.

Йиғилиш қатнашчилари республика матлубот кооперацияси системасида социалистик мулкнинг сақланиши масаласини ҳамда талон-торож ва хўжасизликка қарши курашни кучайтириш тадбирларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида муҳокама қилдилар.

Сўзга чиққан нотиқлар савдо хизматини ва умумий овқатланишни тубдан яхшилаш, Ўзбекбирлашувнинг тайёрлов ва ишлаб чиқариш фаолиятини янада такомиллаштириш зарурлигини уқтириб ўтдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. К. Михайлов, Центросоюз правлениеси раисининг ўринбосари И. Г. Дахов нутқ сўзладилар.

(ЎзТАГ).

Фоторепортаж

Арзон нарҳларда

ШАҲРИМИЗДА КЕНГ МИҚДОРДА КУЗГИ-ҚИШКИ МАВСУМБОП ТОВАРЛАР СОТИЛМОҚДА.

Қорасув колхоз бозори дам олиш кунлари гавжум бўлади. Ҳозир бу ерга келувчилар янада кўпайди. Бу ердаги кузги-қишки мавсумбоп товарлар ярмаркаси харидорларни ўзига жалб этмоқда. Қўйлиқ массиви, уйсозлик комбинати ва пойтахтга яқин жойлашган қишлоқ аҳолиси кийим-бош, пойафзал, рўмол ва бошқа 40—45 процентгача арзонлаштирилган саноат молларини харид қилиш учун ана шу ерга ташриф буюрмоқда.

— Бундай мавсумий ассортиментдаги молларни сотиш таҳсинга сазовор,—деди биз билан суҳбатда Қўйлиқдаги кўприк темир-бетон конструкциялари заводининг ишчиси А. Саидназаров.—Мен бу пальтони бундан икки ой олдинги нархидан икки баравар арзонга харид қилдим. Энди мен ортиб қолган пулга бошқа кийим харид қилишим мумкин.

Харидор ҳақ. Кўплаб тошкентликлар кийимларнинг арзонлаштирилган нархдаги мавсумий савдоси ташкил этилганидан хурсанд. Шунинг учун ҳам «Таштекстильмаш», «Узбексельмаш», «Ташкенткабель» заводлари, тўқимачилик комбинати ва бошқа йирик корхоналар территориясида иш кунлари ташкил қилинаётган ярмаркалар харидорлар билан гавжум бўляпти. Дам олиш кунлари эса ярмаркалар Олой, Октябрь, Юнусобод, Фарҳод ва Қорасув колхоз бозорларида аҳолига хизмат кўрсатмоқда. Бундай арзонлаштирилган нархдаги молларни «Таштекстильшвейторг», «Ташобувьторг», «Ташгалантерейторг» магазинларида, «Чилонзор» марказий универсал магазинида, «Фрунзе» савдо марказида, бош универсал магазини ва марказий универсал магазинида ҳам харид қилиш мумкин.

— 1 февралдан бошлаб арзонлаштирилган нархдаги молларнинг мавсумий савдоси бошланди,— дейди Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Р. Қ. Алимова. — Бугунгача тошкентликлар ана шундай арзонлаштирилган моллардан 2 миллион сўмликка яқинини харид қилишди. Шуни айтиш керакки, сотилаётган моллар сифатли, харидоргир кийим-кечаклардир. Бу моллар улгуржи-чакана савдо базаларида туриб қолиб, кўринишини йўқотмаслиги учун арзонлаштирилган.

Кузги-қишки кийим-кечакларнинг мавсумий савдоси март ойининг охиригача давом этади.

А. ХАТАМОВ,

СУРАТЛАРДА: мавсумий моллар арзонлаштирилган нархда сотилмоқда.

Т. Каримов фотолари.

КПСС XXVII съезди ва Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига

РЕМОНТ ТЕЗЛАШМОҚДА

«Тошкент Советининг 50 йиллиги» номли вагон ремонт заводи коллективи Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олишга қизғин тараддуд кўрмоқда. Корхонада бажарилган ишлар ҳар ҳафтада цех ва бригадалар бўйича якунланиб, илғорлар тақдирланмоқда. Маъмурият томонидан таъсис этилган Фахрий ёрлиқ ва эсдалик совғалари коллекив олдида топширилмоқда. Механика, трамвай ремонти, электр мотор цехлари ўтган ҳафтанинг якунига кўра мусобақа илғорлари деб топилдилар.

Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари А. Кузнецов, С. Закатимов, Н. Мальцев, Е. Брусиловский трамвай ва троллейбусларнинг ремонт муддатини қисқартиришга эришмоқдалар. Ғалаба байрами олдидан бу ветеранларнинг аҳиллик билан ишлаши натижасида бир ойда 6 та троллейбус, 10—12 та трамвай вагони сифатли ремонт қилиниб деполарга жўнатилмоқда.

Электр транспортининг ноёб эҳтиёт қисмлари шу корхонада тайёрланмоқда. Хилма-хил тишли шестернялар, тормоз колодкалари, ёй ва башмакларнинг ишлаб чиқарилиши ремонт сифатини яхшилаб, унинг таннархини арзонлаштиряпти.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

ЗАМОНАВИЙ ШИФОХОНА

«Главташкентстрой»га қарашли 12-қурилиш трестининг 65-қурилиш бошқармаси азаматлари Октябрь районидаги «Марказ—26» кварталида катта замонавий туғруқхона биносини бунёд этмоқдалар. Тўрт қаватдан иборат бўладиган бу шифо маскани 200 ўринлидир. Бинонинг лойиҳаси «Гипрониздрав» институтининг Ўрта Осиё бўлимида тайёрланган. Қурилиш ишлари учун 3 миллион сўм маблағ ажратилган. Бунёдкорлар ҳозирча шу маблағнинг 500 минг сўмини ўзлаштирдилар.

Янги объектда Боқи Қосимов бошлиқ комплекслашган бригада аъзолари Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Улар 9 Май куни йиллик планни бажаришга бел боғлашган. Қурилиш майдонида илғор қурувчилардан Ё. Шоқосимов, У. Ортиқов, Я. Рихсибеков ва бошқалар кундалик топшириқларини 120—130 процент бажаришмоқда.

Абу Али ибн Сино номидаги шаҳар 1-клиник касалхонаси ёнида бунёд этилаётган саломатлик маскани келгуси йили фойдаланишга топширилади.

Ш. ШОҚОСИМОВ.

Қизил байроқ топширилди

Ўзбекистон ССРнинг 1984 йилги иқтисодий ва социал ривожланиш давлат плани, социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақаси якунларига кўра Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи кеча Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг кинолаштириш бошқармасига топширилди.

Республикамиз пойтахтида 199 кино установка ишлаб турибди. Кинотеатрлардаги ўринларнинг сони 45 мингдан ошади. Ўтган йили аҳолига 49 мингдан зиёд киносеанс кўрсатилди. Уларни 20 миллион 393 минг томошабин кўрди. Давлатга 8 миллион 68 минг сўм даромад топширилди.

Шу кунларда кинотеатрларда Улуғ Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган бадиий фильмлар кинофестивали ўтказилмоқда. Кинолаштириш ходимлари ёзги мавсумда, республика Халқ Хўжалиги ютуқлари дам олиш зонасида янги ёзги кинотеатрни ишга туширадилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари А. В. Гончарова шаҳар кинолаштириш бошқармаси коллективига кўчма Қизил байроқни топширди.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг Собир Раҳимов районидаги 14-рельс пайвандлаш поездида темир йўл изларида ишлатиладиган мосламаларни автоматик тарзда қайта тиклайдиган мураккаб ускуна ишга туширилди. Техника янгилигини Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти олимлари ишлаб чиқишган.

●

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига қарашли кўргазмалар ва панорамалар дирекцияси коллективи Ғалабанинг 40 йиллигига бағишлаб Ватанимиз пойтахти — Москвада намойиш этиладиган Бутуниттифоқ кўргазмаси учун ўзбек рассомларининг асарларини жўнатди. Экспонатлар орасида И. Баҳромовнинг «Уруш йилларида», Г. Ткачевнинг «Кўнгиллилар», Р. Чориевнинг «Зебо Ғаниева», М. Кагаровнинг «В. Висоцкийнинг «Ғалаба қўшиқлари» асарлари бор.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 20 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 11-13, эртага кундузи 20-22 даража иссиқ бўлади.

● Шарҳчи сатрлари

Африкаликлар манфаатига хилоф равишда

«Ж. Буш Африкага Америка ёрдами учун миннатдорчилик сўзларини эшитиш умидида йўл олган эди. Бироқ бу ерда у фақат Вашингтон шаънига айтилган танқид ва таъналарни эшитди»,— Кенияда чиқадиган «Стандард» газетаси АҚШ вице-президентининг Африка Сахель зонасидаги бир қанча мамлакатларга қилган сафари якунларини шундай таърифлади.

Африка қитъасидаги кўпчилик бошқа давлатлар сингари мазкур мамлакатлар — Судан, Нигер ва Мали мана бир неча йилдирки, мислсиз қурғоқчиликдан азоб чекмоқда. Бу мамлакатларда 50 миллиондан кўпроқ киши қаҳатчилик хавфи остида яшамоқда. Шунга қарамай, Рейган маъмуриятининг олий мартабали вакили африкаликларга уларнинг иқтисодий проблемаларини ҳал этиш самарали программаларини таклиф этиш, озиқ-овқат, ўғит, қишлоқ хўжалик техникаси етказиб беришни кўпайтириш ўрнига ўзининг Хартумда, Ниамей ва Бомакода бўлишидан мустақил давлатларнинг ишига қўпол равишда аралашиш учун фойдаланди. Америка пропагандаси «саховатчилик» сафари деб кўкларга кўтариб мақтаган бу визитга Африка матбуоти тамомила бошқача баҳо бериб, уни тараққийпарвар режимларни бадном қилиш, Африка мамлакатлариаро можаролар чиқариш ва шундай шароитда АҚШнинг таъсирини кучайтириш мақсадида амалга оширилган қўпорувчилик сафари деб атади.

Дарҳақиқат, Буш Суданда бўлган вақтида қўшни социалистик Эфиопияга хуруж қилиш билан шуғулланди. Вице-президент Судан маъмурларининг Америка илгари ваъда қилган ёрдам тўла ҳажмда тикланиши тўғрисидаги умидларини пучга чиқариб, айни вақтда АҚШ Эфиопия ҳукуматини четлаб Эритрея ва Тиграй вилоятларида иш олиб бораётган сепаратчи гуруҳларга материаллар ташлашни кенгайтиришни давом эттиришга қарор қилганлигини хабар қилди.

Нигерда Буш ана шу мамлакат билан Ливия ўртасига нифоқ солиш, Ливиянинг қурғоқчиликдан зарар кўрган юз минглаб нигерларга ёрдам кўрсатишига халақит бериш ва шу тариқа Ниамей режимини Америка озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб бериш аҳоратли шартларига кўпроқ тобе қилиб қўйиш учун жон-жаҳди билан уринди.

Ж. Буш Мали пойтахтида бўлган вақтда Ғарбий Сахрои Кабир ватанпарвар кучларига қарши ҳуруж қилди ва Мали ҳозир бошдан кечираётган қийинчиликлар учун айбни аввалги ҳукуматларнинг «социалистик экспериментлари»га тўнкашга уринди.

Вице-президент африкаликларни ўз экономикаси устидан самарали давлат назорати ўрнатилишига уриниш яхши оқибатларга олиб келмаслигидан огоҳлантириб, Африка давлатларига путур етказишга очиқдан-очиқ интилмоқда. Ж. Буш мустақил Африка манфаатларига тамомила зид бўлган икки йўл: ё иқтисодий ва молиявий тушкунлик, ёки ривожланишнинг АҚШ мажбуран қабул қилдиришга уринаётган капиталистик йўлни таклиф қилмоқда. Унингча, африкаликлар учун бошқа йўлнинг бўлиши мумкин эмас.

С. КУЛИК.

Партия турмуши: кадрлар резерви

МУНОСИБ КАДРЛАРНИ ТАНЛАЙЛИК ВА ЎСТИРАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари қандай бажарилмоқда?

Бирон киши эгаллаб турган вазифасидан озод этилади ёки унинг ўзи ишдан кетади, ўрнига эса бошқа одамни тайинлаш керак. Келган кадр қандай тайёргарликдан ўтган, унинг шахсий сифатлари қандай, ишчанлик фазилатлари-чи? Коллектив ишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан янги келган раҳбарнинг қандай ишлашига боғлиқдир.

Янги раҳбар ходимни танлашда тасодифий ҳолларга ва хатоларга йўл қўймаслик учун кадрларнинг мустаҳкам ва жуда яхши резерви керак. «Тошкент оқшоми» мухбирининг Ўзбекистон Компартияси Ҳамза район комитетининг иккинчи секретари А. Н. ЕФИМОВ билан суҳбатида гап ана шу ҳақда боради.

— Суҳбатимиз бошида шуни айтиб қўяй. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида кадрлар резерви ҳақида жиддий гап борди, — деб сўз бошлади Анатолий Николаевич. — Партиямиз ривожланишининг барча босқичларида кадр масаласи энг муҳим масалалардан бири бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Биз, ҳамзаликлар районимизда бригадирдан тортиб, то йирик ишлаб чиқариш бирлашмасининг директоригача яхши раҳбарлар борлиги билан фахрланамиз. 1984 йилда ишлаб чиқариш ҳажми планга нисбатан 1,6 процент ошгани, яъни 107,6 процентни ташкил этгани тасодифий ҳол эмас. Меҳнат унумдорлиги беш йиллик топшириғига нисбатан бир ярим процент ошди ва 106 процентни ташкил этди. Ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг 82 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди.

«Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташэлектромаш» заводи эксперимент шароитларида иш олиб бориб, ўз фаолиятларини яхшиладилар. Бу йилдан бошлаб янги системага «Ташсельмаш» заводи ҳам кўчишди. Беш йилликнинг якунловчи йилида саноат корхоналаримиз меҳнатчиларининг юксак суръат билан бошладилар. Бироқ, очиғини айтганимизда, баъзи меҳнат коллективлари, районимиздаги баъзи бошланғич партия ташкилотлари ҳали ўз ишларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида қайта қура олганлари йўқ. Айрим раҳбарлар ҳамон эскича усулда иш олиб бормоқдалар. Улар ўз ишларига муносабатларини ўзгартиришлари зарур.

— Бу кўп жиҳатдан район комитетининг бу йўл тутишига боғлиқ, шундай эмасми?

— Албатта, бироқ, биз шуни тушундикки, айрим раҳбарлар ўз иш услубларини қайта қуришга ношудлик қилмоқдалар. Улар иш натижаларини ноҳўғри кўрсатишга, планларни бажармасликларга ўргани қолганлар. Аммо бошқа хил раҳбарлар ҳам борки, улар ишлаб-нетиб ўтирмай эскичасига иш олиб бормоқдалар, оғизда камтарлик ҳақида лоф уриб, ўзларини тўраларча тутмоқдалар.

Албатта, биз бундай кишиларни жазолаяпмиз. XVI пленумдан кейин биз ўн бир кишини партия сафидан ўчирдик, айримларига выговор бердик, бир неча кишини эса эгаллаб турган лавозимларидан четлаштирдик.

Масалан, ўтган йили районимизга бир хат келди. Унда «Ташкентвино» комбинатининг директори, КПСС аъзоси В. Р. Мирзохўжаев ноҳўғри хатти-ҳаракатлари ёзилган эди. Текширишда шу нарса маълум бўлдики, у қонунни четлаб ўтиб, отасининг участкасида аввал битта уй, кейин унга ақрангдан участкада иккинчи уйни қуриб олган. Ҳар икки уйнинг умумий майдони 300 квадрат метрдан ошади. Қурилиш материалларини ҳам қонунсиз йўллар билан олган. Бу уйларни қуришга комбинатнинг мутахассисларини жалб этган. Улар у ерга иш вақтида бориб, меҳнат қилганлар.

Ўтган йили у қизига шундан дабдабали тўй қилиб бердики, кўчанинг машиналар ўтадиган қисмини беркитиб қўйишга тўғри келди. Табиийки, ўзининг шахсий ишларига корхонанинг кўп қисмини сарф қилганлиги оқибатида комбинатга раҳбарликни ўз ҳолига ташлаб қўйди. Ўз ишлари учун кўнгил-пишган ҳолда коллектив тўғрисида ғамхўрлик қилиш учун вақт топилмади. Шунинг учун ҳам коллективда кадрлар қўнимсизлиги юқори бўлди ва маънавий-психологик иқлим соғлом бўлмади. Район партия комитетининг бюросида В. Р. Мирзохўжаев эгаллаб турган лавозимидан четлаштирилди ва партиявий жазо берилди. Бинобарин, В. Р. Мирзохўжаев ҳам камтарлик тўғрисида лоф уришни яхши кўрарди. Ўйлаймизки, район партия комитети бюросида унинг муҳокама этилиши ва зарур ташкилий хулосаларнинг очиқ ёки яширин кўрилгани ўзида салбий ҳолатларни очиқ ёки яширин сирасида сақлаб келаётган бошқа кишиларни ҳам огоҳлантириб қўйди.

— Унинг ўрнига янги раҳбарни танлашга кўп вақт кетмадими?

— Йўқ. Янги раҳбарни кадрлар резервидан олдик. Аммо очиғини айтганда, яқин вақтгача ҳам район партия комитетида ҳам, ташкилотлар, корхоналар ва муассасаларда ҳам кадрлар резерви масаласига юзаки ёндошилларди. Бу масалага онда-сонда мурожаат этилар эди. Шунинг учун бўлса керак, уч ой, ҳатто ундан кўпроқ вақтгача биз 3-қурилиш трести бошқарувчисининг ўринбосари, Тошкент қоғоз фабрикасининг бош инженери, «Средазэлеваторстрой» трестининг бошқарувчиси ва бошқа бўш ўринларга муносиб кишиларни танлай олмадик...

Баъзан корхоналарда бошқача манзарани кўриш мумкин. Масалан, цех бошлиғи ўрни бўшаб қолди дейлик. Директор партия ташкилоти, коллектив билан кўриниш ҳам масилоҳатлашиб кўрмасдан, ўзига маъқул киши ўрнини хаёлига ҳам келтирмайди. Бу эса ҳар хил кўнгилсизликларга йўл очиб беради. Бундай муносабат кишиларни шахсий садоқати, юртдошлиги ёки қариндош-уруғчилигига қараб танлашга йўл очиб беради. Бунга ғов қўйиш учун кадрлар билан ишлашнинг демократик асосларини ҳар томонлама кенгайтириш, ошкоралигини кенг тус олдириш, энг муҳими эса кадрлар резерви билан иш олиб бориш лозим.

— Кадрлар резерви ҳақиқатан ҳам пухта бўлиши учун энг аввало бу резервга тасодифий кишилар кириб қолмаслиги керак, шундай эмасми?

— Хоҳласа айтганда, бизда партия ташкилотларида ҳам, хўжалик звеноларида ҳам кишиларни ҳар томонлама ўрганишнинг аниқ системаси йўқ. Жойларда бу муҳим иш кўпинча ҳолларда кадрлар бўлимининг бошлиғига топшириб қўйилади. Айни пайтда эса кишиларнинг сиёсий, ишчанлик сифатларини холисона таҳлил этишга лаёқатли бўлган тажрибали раҳбар ходимлар бу ишга онда-сонда жалб этилади. Биз бир томондан бундай кишиларни бу муҳим ишга қизиқтириб жалб этишимиз, иккинчи томондан эса ўз кадрларимизни танлаш, тарбиялаш ва тайёрлаш иши билан жиддий шуғулланишимиз лозим.

Шуни айтиш керакки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейин биз кадрлар резерви ишини шуғулланаяпмиз. Пленум қарорларини бажара бориб, район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари кадрлар номенклатурасини қайта кўриб чиқиб, унинг бирмунча қисқартирдик.

Кейинги вақтларда кадрларни ишга кўтаришда меҳнат коллективининг фикри ҳисобга олинмоқда. Ишлаб чиқариш илғорлари, меҳнат коллективлари ва жамоатчилик ходимлари ҳақида очиқ фикрлар айтилмоқда.

Масалан, яқинда биз район партия комитетининг «саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа бўлими инструкторлигига бундан аввал қурилиш ва саноат материаллари ишчилари касаба союзи республика комитетининг инструктори бўлиб ишлаган А. Горшковни олишга аҳд қилдик. Йиғилишда унинг номзоди тўғрисидаги масала кўрилди. Йиғилиш жуда жонли ўтди. Сўзга чиққанлар А. Горшковнинг район партия комитетининг инструктори бўлишга муносиб эканлигини таъкидладилар. Шуни айтиш керакки, у бизнинг резервдан ишга келди.

XVI пленумдан кейин биз кадрлар резервини бирмунча ёшартириш йўлини тутдик. Масалан, 80 процент киши 30—35 ёшда, 98 проценти эса олий маълумотли. Ҳар бир кишига карточка тутилган. Район партия комитетининг масъул ходимлари вақти-вақтида улар билан суҳбатлашиб турилади. Уларга топшириқлар берилади. Биз уларни семинарларга юбориб турамиз. Малака ошириш курсларида таълим олишади. Хуллас, улар билан муттасил иш олиб борилмоқда. Шуниси қувончлики район партия комитети ва бошқа районимиздаги партия ходимларининг деярли барчаси резервдан кўтарилган. Улар сайланган актив мактабини ўтаганлар. Район партия ташкилотининг штатсиз инструкторлари бўлганлар.

Кадрлар резерви билан ишлашда бизда ҳали камчиликлар кўп. Масалан хотин-қизлар кадрлар резервининг бор-йўғи 20,8 процентини ташкил этади, холос. Бу ос албатта. Район партия ташкилотларимизнинг бу йўналишдаги ишини қайта қуришга ҳали эриша олганимизча йўқ. Кадрлар резерви билан иш олиб боришнинг янги шаклларини жорий этишга ҳамон тортинчоқлик қилиб турибмиз. Масалан, район партия комитети қошида раҳбар ходимларнинг аниқ мақсадга қаратилган резерв группаси ташкил этилмаган. Уларнинг табақалашган тарздаги ўқуви ва стажировкасининг қатъий системаси йўқ. Биз бўшаган лавозимларга конкурс йўли билан кишилар танлаш масаласи ҳақида ҳам ўйлаб кўришимиз лозим.

Сўзимнинг охирида яна бир муҳим нарса ҳақида айтиб ўтмоқчиман. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейин ишни бардош қилдик, ўзини бадном этган коммунистларни раҳбарлик ишидан иккинчи даражали ишга ўтказишга чек қўйдик. Чунки агар раҳбар ходим ўз қўл остидагилар ишончини ва ҳурмат-эътиборини қозона олмаса у раҳбарлик ишига мутлақо ярамайди. Ҳаёт, иш тажрибасидан келиб чиқиб янги-янги услублар муттасил ўсиб-унишни талаб этади. Бугунги кундаги раҳбар эскичасига иш олиб бориши мумкин эмас. Кечаги билим камлик қилади. Шунинг учун ҳам муттасил ўсиб-униш—кадрларнинг тўхтовсиз равишда ўқишлари, тарбияси билан иш олиб боришнинг ҳаётий зарурати ана шундадир.

Суҳбатни Т. ДАГЖИ ёзиб олди.

Кейинги йилларда меҳнатни ташкил этишнинг янги-янги формаларини жорий этиш туфайли Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент йўлининг қарашли 1-вагон депосида меҳнат унумдорлиги ўсиб бормоқда. Айниқса, коммунистик меҳнат коллективи бўлган электр ва музлатиш асбобларини ремонт қилувчи цех ишчилари бу борада катта ютуқларни қўлга киритишяпти. Кейинги беш йил ичида бу ерда меҳнат унумдорлиги қарийб 9,6 процентга ошди. Бу планда кўрсатилгандан 2,6 процент кўпдир.

СУРАТДА: цехдаги бригада советининг навбатдаги йиғилиши. Унн тажрибали слесарь Игорь Николаевич Степанов (чапдан учинчи) бошқармоқда.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИ АМАЛДА

СУВНИ ТЕЖАШ УЧУН

Тошкентдаги тажриба-механика ремонт-экскаватор заводининг Андижондаги филиали Ҳисор ва Косонсой сув омборлари қурувчиларига оригинал кўчма опалубка жўнатдилар. Сунъий кўл, лардан сув чиқариш учун эни тўрт метр, баландлиги беш метр ва узунлиги олти метр бўлган пўлат қолиплар ёрдамида бетон қувурлар тайёрланади. Ариқ ўрнида қувур, дан фойдаланиш сувни анча тежайди: чунки сув қувур орқали оқганда буғланиб кетмайди.

Буюртмани бажариш Александр Хорьковский бошлиқ хўжалик ҳисобидаги ишлайдиган комплекс бригадага ишониб топширилди. Бригада юксак маҳорат туфайли вазифани муддатидан икки ҳафта илгари бажаришга муваффақ бўлди. Бундан буён ирригаторлар қувур ётқизишни икки-уч баравар жадаллаштиришлари мумкин.

Ҳозирги вақтда андижонликлар ирригация потоклари учун метал қолиплар тайёрлашга ўтдилар. Бетон ариқлар қуришда бундай потоклардан бевосита шу жойнинг ўзида фойдаланиш мумкин. Ўтган йили мелиораторлар шу заводдан чўлқуварлар 80 та шундай қолип олди. Бу йил эса завод 235 та, қарийб уч баравар кўп қолип тайёрлаб беришни мажбуриятини олди.

(ЎзТАГ мухбири).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ФОЙДАЛИ ҲАМКОРЛИК

УЛАН — БАТОР. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида республика ҳамкорлиги — Монголия қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашнинг муҳим омилидир. МХРда Совет Иттифоқининг ёрдами билангина 30 замонавий давлат хўжалиги, механизацияштирилган чорва фермалари ва ихтисослаштирилган озуқа корхоналари, шунингдек, бу соҳанинг бошқа муҳим объектлари қурилди. Ҳозирги вақтда мамлакатда етиштирилаётган ғалланинг қарийб ярми, сабзавотнинг 25 процентдан кўпроғи, давлат йўли билан тайёрланадиган сутнинг салкам 80 проценти ана шу корхона ва хўжаликлар ҳиссасига тўғри келади.

Икки томонлама иқтисодий ҳамкорлик объектлари бўлиб қолган хўжаликлар советлар ҳамда илғор тажрибани кенг ўрганиш ва ундан фойдаланишнинг таянч базасидир. Масалан, коллектив пудрат усулининг жорий этилиши амалий жиҳатдан жуда яхши натижалар берди. «Дархан», «Найрамдал» да ҳамда бошқа кўп хўжаликлар меҳнатни ташкил этишнинг ана шу прогрессив формасини кенг қўллаганликлари туфайли шу хўжаликларнинг меҳнат унумдорлигини ва доҳсилдорлигини анча кўтариш, маҳсулот таннархини камайтириш имконини берди.

Икки қардош мамлакатнинг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги илмий-техника ҳамкорлиги янги сайин кенгайиб, янги формалар билан бойимоқда. Монгол ва Совет олимларининг чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш, тупроқни муҳофаза этувчи прогрессив технологиянинг жорий этиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг индустриал йўлга кўчириш каби актуал проблемаларни биргаликда ҳал этиш учун кучлар сарфламоқдалар. Социалистик ҳамдўстликдаги бошқа қардош мамлакатлар ҳам Монголия қишлоқ хўжалигининг интенсивлаш, кенг профилли малакали миллий кадрлар тайёрлашга катта ҳисса қўшмоқдалар.

МОНУМЕНТ ПОЙИГА ГУЛЛАР ҚЎЙИЛДИ

СОФИЯ. Пловдивда «Алёша» деб аталган совет жангчиси монументи пойига қўйилган гуллар гитлерчилар фашизмини тормор келтиришга ҳал қилувчи ҳисса қўшган Совет Армиясининг қаҳрамон жангчиларидан болгарлар гоят миннатдор эканлигини тасдиқловчи конкрет мисоллардир. Ҳозирги кунда Пловдивда фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган бир қанча тадбирлар амалга оширилмоқда. Округ комитетининг барча бошланғич ташкилотларида «Ғалаба байроғи» деган кўчма йиғиндилари ўтказилмоқда. Бу лекциялар бўйича ҳайдалари гитлеризм тор-мор келтирилишининг тарихий аҳамияти баён қилинади, фашистларга қарши кураш кўрсатиш ҳаракати қатнашчилари, партизанлар, уруш ва меҳнат ветеранлари жанговар ва меҳнат қаҳрамонларининг тўғрисида ҳикоя қилиб берадилар.

Шаҳар ёшлари билан ишлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Ингит ва қизлар масалан, «Октябрь» ансамбли билан учрашув маросимларида зўр иштиёқ билан иштирок этмоқдалар. Бу ансамбль урушга йиллардаги совет қўшиқлари асосида композиция яратди.

Ғалабанинг 40 йиллиги Пловдивдаги ва СССРнинг турли шаҳарларидаги ишлаб чиқариш коллективлари ўртасида юзага келган социалистик интернационал мусобақада ҳам ўз ифодасини топмоқда.

ЕР ҚИМИРЛАШНИ ОЛДИНДАН АЙТИШ МУМКИН

Танинқли нигериялик геолог-олим Удову Одейеми курбонлар келтириб чиқарадиган ер қимирлашларни олдиндан айтиб бериш мумкин бўлган методикани ишлаб чиқди. Унинг назариясига кўра, океан остидаги сув қатламларининг чуқур ўрганиш бунга имкон бермоқда. Олимнинг фикрича, Атлантика океани тубидаги ўзгаришлар бевосита қурукликка алоқадордир. Бу эса қитъаларнинг ҳаракатига боғлиқ бўлади. Миллион йиллар илгари бошланган бу жараён ҳозир ҳам давом этиб, ҳар йили Америка ва Африка қитъалари бир-биридан 4 сантиметр узоқлашмоқда. Уз хулосаларига таяниб олим ўтган йилнинг бошида Ойо ва Огкун каби Нигерия штатларида ер қимирлаш бўлишини олдиндан айтиб берган эди. Бир неча ой ўтгач, олимнинг хулосалари тўғри бўлиб чиқди.

ЯНГИ ЖАЗОЛАШ ЧОРАСИ

Колумбияда йўл ҳаракати қондасини бузганларга қарши янги жазолаш чоралари жорий этилди. Йўл қондасини кўпол равишда бузган ҳайдовчиларга зўрлаб йўл ҳаракати пайтида суратга олинган фильмлар кўрсатилади. Колумбия ҳокимияти вакилларининг фикрича, бу ҳол ҳаддидан ошган ва йўл ҳаракати қондасини тез-тез бузувчи ҳайдовчиларнинг тартибга чақиришда муҳим восита бўлиб хизмат қилар эмиш. Мамлакат йўлларида автомобиль ҳалокатлари кўпайиб, тез-тез қурбонлар рўй бераётган туфайли шундай қарорга келинган.

ЎҒИРЛИК КАСОФАТИ

Америкаинг Техас штатида шахсий мулкини уч марта ўғирлаган киши қотил сифатида жазоланади. Штатдаги Чарльз Брэдфорд деган шахс ўғрилик қилгани учун Даллас шаҳрининг суди томонидан 25 йил қамоқ жазосига ҳукм қилинди. У икки марта универсал магазинида майда ўғрилик қилаётганида қўлга тушган эди. Учинчи марта эса 187 долларлик электр компаниясига счёт бўйича 150 доллар тўламаганлиги учун судга тортилди. Энди бахт қаро чорак асрдан сўнг яна бирмоқчи бўлса «Ҳеч бир» бағда туриши мумкин.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

КОБУЛ. Афғонистон Демократик Республикасида ер-сув ислоҳоти муваффақиятли амалга оширилмоқда. БАХТАР агентлигининг хабар қилишича, Кунар ва Фарах вилоятларидан 230 дан ортиқ ерсиз ва кам ерли деҳқон оилалари ердан фойдаланиш ҳуқуқи тўғрисидаги ҳужжатларни олди. Бундан бир неча кун аввал Балх вилоятининг маъмурий маркази — Мозори шариф шаҳрида 300 деҳқон оиласи шундай ҳужжатни олган эди.

АДРда ер-сув ислоҳоти амалга оширила бошлаганидан буён афғон деҳқонларидан 300 мингдан кўп киши давлат ер берди.

ДАМАШҚ. Сурия ҳукумати мамлакатни электрлаштиришга катта аҳамият бермоқда. САНА агентлигининг хабар қилишича, 1979 йилдан 1984 йилгача бўлган давр ичида Суриядаги электр энергия ҳосил қилиш икки ҳиссадан ортиқ кўпайди. Электр линиялари қарийб 5 минг километрни ташкил этди. СССРнинг кўмаги билан Фрот дарёсида қурилган ГЭСдан ҳам катта фойдаланиш бунга кўп даражада кўмаклашди. Бу ГЭС ҳозирги вақтда мамлакатда ҳосил қилинаётган электр энергиянинг ярмидан бирини бермоқда.

***

ҚОҲИРА. «Автоэкспорт» совет ташқи бирлашмаси бу ерда Мисрга турли модификациядаги «Лада» автомобилларининг катта туркумини етказиб бериш тўғрисидаги битимни имзолади. Экспорт қилинадиган «Лада»лар миқдори 25 миллион доллардан ошди.

«Лада» совет автомобиллари Миср кўчаларида биринчи марта 1980 йилда пайдо бўлган эди. Автомобиллар Африканинг оғир иқлим шароитларида яхши синовдан ўтди. Миср шаҳарларида бу автомобилларга бўлган талабнинг муттасил ошаётганлиги бунинг далилидир. Ҳозирги вақтда Мисрда шу маркадаги автомобилнинг салкам 30 минглаб сотилди. «Автоэкспорт» бирлашмаси Мисрдаги маҳаллий фирмалар билан ҳамкорликда ишлайди, улар 25 йил мобайнида жами қарийб 100 мингта турли автомобиль техникаси сотилди.

ЎТГА ЧИДАМЛИ ГИПС

Рейтер агентлигининг хабарига қараганда, Нидерландиянинг «Норгипс» фирмаси лабораториясида гипс плиталари мустаҳкамликда бетон ва мармарга тенг келар экан. Икки йиллик тажрибалар қурилишларда кенг ишлатилишда кенг иш ўтга чидамли бинокорлик материалини хилидаги мустаҳкамлиги ва шу бунинг ишлатилишини яқинлашди.

Португалиядаги бир қатор давлат корхоналарининг ишчилари ҳокимиятнинг маҳаллий завод ва фабрикаларни эгаларига қайтариб бериш ниятига қарши норозилик билдиришмоқда. Улар чет давлатларнинг монополистик режимига қарши оммавий ишсизликка ва ишчи-хизматчиларнинг ҳуқуқларини поймол қилишга қарши кураш олиб боришмоқда.

СУРАТДА: Португалия пойтахти — Лиссабон шаҳридаги марказий майдонга тўпланган давлат корхоналари ишчилари.

«Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида ўн биринчи беш йилликни топширқларнинг муддатидан илгари бажариш ташаббусига қўшилган кўплаб меҳнат илғорлари ишламоқда. Корхонада бошланган социалистик мусобақада Василий Андричко раҳбарлик қилаётган бригада коллективи бир неча бор ғолиб чиқди. Бу коллектив қишлоқ хўжалиги ходимларига юборилаётган техникаларни доимо юқори сифатли бўлишига ҳаракат қилишмоқда. Улар қишлоқ хўжалиги ходимларига жўнатилаётган универсал чигит экиш сеялкаларни доимо юқори баҳоламоқда.

СУРАТДА: беш йиллик илғори Василий Андричко колхоз ва совхозларга жўнатиш учун тайёрланган сеялкаларни кўздан кечирмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ГА ХАТЛАР

СУВСИРАГАН АРИҚЛАР

Янгиариқ, 1, 2-Кисловодск маҳаллалари Киров районидаги энг серфайз, сердарахт, обод маҳаллалардан ҳисобланади. Бу маҳаллаларнинг кўчаларида узум, олма, ўрик, олча, тут ва бошқа жуда кўп турдаги мевали дарахтлар ёз ойларида ғарқ пишиб ётади. Бундан уч-тўрт йил муқаддам маҳаллалардаги кўчаларга оқар сув бўларди. Сўнгги йилларда бу оқар сувлар тўхтаб қолди. Маҳалламизнинг юқорисидаги Кия кўчасидан полковник Хўжаев кўчасигача бўлган масофада арик икки-уч йилдан бери тозаланмаганлиги натижасида сув келишни тўхтаб қолган экан.

Илгари маҳаллада район ободонлаштириш бошқармаси томонидан тайин қилинган мироб бор эди. Ҳозир эса кўчадаги ариқлардан сув оқишини назорат қилиб турувчи бундай киши йўқ.

Фрунзе районни меҳнаткашларининг Ўзбекистон пойтахти барча аҳолисига мурожаатида «Мевали дарахт кўкармаган биронта уй, биронта ҳовли бўлмаслиги керак» деган шиор ҳар бир тошкентликнинг дилига жо бўлиши керак», дейилган. Биз не умидлар билан ўтказган мевали дарахтлар қуриб қолаётганлиги эса Киров район ободонлаштириш бошқармаси раҳбарларининг лоқайдлиги туфайли, ниҳоятни эшитмаяпти. Ҳозир бундай камчиликларни тезда бартараф этадиган палла. Бошқарма раҳбарлари буни қачон тушунишаркин!

А. БАҲРОМОВ,
Тошкент темир йўл бўлимининг ходими.
Х. СУЛТОНОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.
А. НАБИХЎЖАЕВ,
меҳнат ветерани.

ЭЪТИБОРСИЗЛИК

Беруний проспекти ва Генерал Узоқов кўчаси кесишган жойда кўн-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмаси жойлашган. Аммо шу бирлашманинг ишлаб чиқариб чиқаётган оқава сувлари ҳар куни корхона ёнидаги дарвоза ёнида ҳаким сабзавот ва мевалар билан савдо қиладиган дўкон ишига тушириляпди. Дўкон атрофи оқава сувлар билан ифлосланиб ётибди. Бирлашма фаррошларининг айби билан кўпинча корхонадан ҳам хил чиқиндилари бу майдончага чиқариб ташланади.

Ҳадемай кунлар исийди. Кун иссиғида бу ахлатлар ҳар хил касалликларни келтириб чиқариши мумкин. Буни наҳотки корхона раҳбарлари тушунишмаса?

Х. АЪЗАМОВ,
меҳнат ветерани.

ҚАРОВСИЗ СОЯБОНЛАР

Шаҳримизни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва санитария аҳволини яхшилаш бўйича икки ойлик ўтказилаётган айни муддао бўлди. Баҳор фаслида жуда кўп ерларга мевали дарахтлар ўтқазилиши билан бирга кўчалар ремонтдан чиқарилди, транспорт тўхтаб ўтадиган бекатлардаги соябонлар ҳам ремонт қилинади. Мен бу ўринда Қорасарой кўчасидаги Собир Раҳимов район ижроия комитети биноси атрофида жойлашган бекатдаги соябон ҳақида гапирмоқчиман. Бу соябоннинг ўриндиқлари иккки йил бурун синди. Лекин ёмғир ёғди дегунча тепасидан чакка ўтади. Йўловчилар учун ўриндиқ ўрнатилмаган. Ҳар қанда шундай қаровсиз соябон кўчанинг Калинин майдонига бўлган ҳар бир автобус тўхтайдиган жойда бу учратиш мумкин.

Йўловчилар, болали аёллар кичкинтойларини кўлларига кўтариб бекатда автобус кутиб турган, қилиб кўрасиз. Наҳотки шундай қаровсиз соябонларни ремонтдан чиқариш шунчалик қийин бўлса!

И. ВАЛИЕВ,
хизматчи.

Хат босилмади, аммо чора кўрилди

ТАЛАБ ҚОНДИРИЛДИ

Олмазор массивида 8/2-уйнинг 41, 42, 43-квартирасида яшовчи-лар уч йилдан бери уйларни иситиш мавсумида шикоят қилиб келдилар. Бу ҳақда шикоят қилинган эди. Шаҳар уй-жой бошқармаси бошлиғи У. Ризаевнинг редакциямизга юзасидан хабар қилишича 41, 42, 43-квартираларда қўшимча созлаш ишлари олиб борилди. Барча камчиликлар бартараф этилди, хоналар белгиланган иссиқлик билан таъминланмоқда.

Ассалом, наврўзи олам!

Ҳар фаслнинг ўз хислати бор ОЛАМ МУНАВВАР...

Фасллар ҳурилиқоси, табиатнинг гўзал айёми—баҳор мунаввар оламни яшнатиб тоғу-даштлар узра лола-чечаклардан поёндоз ёзди, боғларга гўлдан либос кийгизди.

Наврўз — фасллар келинчаги, баҳор байрами. Уни тантанали кутиб олиш азал-азалдан анъанавий одат бўлиб келмоқда. Шодиёна айёмлар ҳақида Абу Райҳон Берунийнинг «Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар», Маҳмуд Қошғарийнинг «Девони луғот турк», Умар Хайёмнинг «Наврўзнома», Абулқосим Фирдавсийнинг «Шоҳнома», шунингдек Саъдий Шерозий, Махтумқули асарларида маълумотлар келтирилган. Жумладан, Саъдий Шерозий «Баҳор васфи» шеърида наврўзни шундай тараннум этади.

Наврўз ўлка байроғин тикди букун саҳро аро,
Қаҳратон қиш лашкари чекинди бу даъво аро,
Ҳар чаман келинчагига тақди осмон марварид,
Они олмишди булут ғаввосиким дарё аро,

Баҳор нафақат дилбарлиги, сўлимлиги билангина эмас, балки тириклик зийнати, ҳаётбахшлиги билан ҳам одамларни интизор этиши табиий.

Наврўз арафасида аҳоли ўз масканларини тартибга келтиради: хона, уй, кўча-куй тозаланади, ҳовлида кафтдек жойга ўсма, хосиятли кўкатлар, бўйрадек жой бўлса ҳам гуллар экилади. Хуллас, ҳаёт нашидаси, меҳнат завқи қайнайди бу паллада.

Меҳнат завқу-шавқини тараннум этадиган наврўз фақат табиатнинг янгиланиши бўлибгина қолмай, жонажон хиёбон-майдонларига манзарали дарахтлар, дастурхонимизга қут-барака берадиган мевали нов-ниҳоллар ўтказиш мавсуми ҳамдир. Унда кўпкари, улоқ, кураш каби анъанавий мусобақалар ўтказилиб, полвонлар куч синашади, дорбозлар ўз маҳоратларини кўрсатадилар, қизалоқлар толбаргдан кокил, бинафшадан исирға, қоқилардан зулф қилиб чамбар тақадилар, баҳор ишваси дилларни яйратади.

Бутун борлиқ уйғонишда. Серёғин қишда ҳордиқ олиб, куч тўплаган унумдор ерлар экин-тикин, сербарака ҳосил учун меҳнат аҳлига саҳий кафтини тутиб турибди. Ажойиб саховатинг билан юртимизга хуш келибсан, Наврўз!

М. НАБИЕВ,
химия фанлари кандидати.

ТАБИАТ ВА МУҲАББАТ

Этюд

Она-Ватан бағрига баҳор чечакларидан гилам тўшаган қир-далалар, даштлар, шаҳару қишлоқлар, тоғлару адирлар ям-яшил, кўм-кўк ҳаёт жилва қиляпти. Аср ий ҳаёт кишиларни кундан-кунга яхшироқ яшашга, эзгуликлар қилишга, гўзаллик яратишга, севишга ундаяпти:

Ҳаёт мазмуни — Муҳаббат ва Меҳнат севинг одамлар, севилинг, деяётгандек бўлади.

Ёшгина ошиқ йигит севгилисига кўнглини очолмай юрарди. Унинг муҳаббати оташдек эҳтиросли эди. Унинг қалб торларида дил рози яширин. Йигит қалби ёнарди, ўртанарди.

Қиз эса зимдан йигитга шайдо эди. Унинг нозик вужуди, муҳаббатга ташна қалби изҳори дилни кутиб, баҳорнинг саррин елларига дил розини шивирларди:

—Севги, нақадар буюксан! Она-Ватаним бағрида сен менинг ардоғимсан. Сен туфайли ҳаёт гўзал, муҳаббатга тўлиқ.

Улар қалбидаги буюк муҳаббатни эъзозлаётан Ватан янги зафарларга интилади. Наврўз эса камалак сингари рангларини диёр бўйлаб тарайди.

Йигит интиқиб қизнинг хумор кўзларига боқади, яна дил розини айтади, қиз эса бу сўзларни жон қулоғи билан тинглайди. У ўзини қушдек енгил сезади-ю, ҳаё-ибо билан ёниб «мен ҳам» дея, кўзларини ер бағрига қадайди. Ерда эса баҳор ундирган чечаклар жилва қилади. Табиатнинг заминга муҳаббати баҳорни кашф этганидек, икки ёшнинг севгиси ҳаёт зийнати бўлиб гўзалликлар яратади.

Мавлуда ҚОСИМОВА,
ўқитувчи.

● ЯХШИ АНЪАНАЛАРИМИЗ

ВЕТЕРАНЛАРНИ ШАРАФЛАБ

Сергели районидаги 2-маданият уйи «Маданият» маҳалла комитети билан ҳамкорликда Улуғ Ватан уруши иштирокчиларини шарафлашга бағишланган кеча ўтказишди. Совет халқи немис-фашист босқинчилари устидан қозонган Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига тайёргарлик муносабати билан ўтказилган бу кечага 40 га яқин уруш ветерани таклиф этилди.

Оқшомда маҳалланинг қизил чойхонаси одамлар билан тўлди. Уруш ветеранларидан Ш. Норхўжаев, А. Фокин, Н. Имомов, Б. Нажимовлар жанг хотираларидан гапириб беришди. Мактаб ўқувчилари ветеранларни табриклаб, уларга гуллар тақдим этишди. Бўйинларига қизил галстуклар тақиб, фахрий пионерликка қабул қилишди.

Учрашув охирида бадиий ҳаваскорлар катта концерт кўрсатишди.

Ж. ЁҚУББЕКОВ.

СЎНГГИ ТО КОЛОНКА

● УЛКАН КРОССВОРДНИНГ ЭГАСИ КИМ!

Брюсселлик Роже Букаерт томонидан ишланган жуда катта кроссворднинг катталиги қанча эканлигини биласизми! Бу кроссворднинг бўйи ўн икки ярим метр ва эни 53 сантиметр келади. Ғалати бу кроссвордни ишлаш учун Роже ўзининг уч ярим йил вақтини сарфлади. Унда 25 минг 283 та сўз жамланган. Шу йўсинда илгари ютуққа эришган ва бу билан «Гиннесснинг рекордлар китоби»дан ўрин олган киши Голландиянинг Утрехт шаҳрида яшайди. Букаерт ўз кроссвордида беш мингта сўзни кўп ишлатиб, рақибининг аввалги рекордини ортда қолдириб кетди. Бироқ бельгиялик Роже Букаерт қўл қовуштириб ўтирмоқчи эмас. У ўзининг янги кроссворди устидаги ишини бошлаб юборди. Бу кроссворд 50 минг сўздан иборат бўлади. Букаерт ўзининг янги кроссвордини беш йил ичида туталлаш орзусида.

● ЭНГ ЯХШИСИ — СУКУТ САҚЛАШ

Америкалик психолог Р. Бередуистел оилада психологик «муҳит»ни аниқлашнинг антиқа йўлини таклиф этмоқда. Хўш, у нимадан иборат экан! Бу йўл жуда оддий бўлиб, энг муҳими эр-хотиннинг бир кунда ўзаро ўрта ҳисобда қанча муддат гаплашишини аниқлашдан иборатдир, Бередуистелнинг таъкидлашича, важ- корсон қанча кўп ва узоқ муддат давом этса, қўйди-чиқди онлари шунчалик тезлашаверар экан! Мисол тариқасида у қизиқ рақамларни ҳам келтиради. Рисоладагидек оилаларда бир кунда эр-хотин ўртача ҳисобда ўзаро 27 минут сўзлашади, қўйди-чиқди даражасига бориб қолганларнинг бундай гаплашиш муддати 117 минутга етар экан...

● ҚАЙЛИҚ ЎЖАР БЎЛСА...

Бразилиянинг Риу — Бранко шаҳрида яшовчи солдатнинг қайлиғи жуда ҳам ўжар чиқиб қолди. Унинг бу ўжарлиги Акра штати губернаторининг ҳаёт билан хайрлашишига олиб келишига сал қолди. Солдат бечора эса бирмунча вақтини ҳисобда ўтказди. Ҳамма гап шундаки, қайлиқ «армия ҳафталиги» муносабати билан ташкил этилган қуроллар виставкасида соқчилик қилаётган ўз куёвини 35-калибрли тўпдан ўқ узишга кўндирди. Тўп жанговар снаряд билан ўқлаб қўйилгани куёвнинг хаёлига ҳам келмаган эди. Оқибатда нима бўлди, дерсиз! Куёвнинг отган тўпи тўппа-тўғри губернатор қароргоҳига бориб тегди. Бахтли тасодиф туфайлигина ҳеч ким жиддий шикастланмай қолди. Олти киши енгил тан жароҳати олди.

● БЕДОРЛИК САБАБИ НИМАДА!

Парижда чиқадиган «Нувель обсерватер» журналининг хабар беришича, Францияда Европа бўйича аҳоли жон бошига ҳисоблаганда полициячилар сони энг кўп миқдорда тўғри келар экан. Бинобарин шундай экан, бундай ҳолда французлар жуда ҳам хотиржам бўлиб ухлашлари мумкин. Бироқ ўтган йили мамлакатда 3,5 миллионга яқин жиноят содир бўлди. Шу жиноятлар ўртасида полициячиларнинг ўзига ҳужум қилиш биринчи ўринлардан бирини эгаллади.

● ЁВУЗ АСАЛАРИЛАР

Мексикада африкалик асаларипарга қарши жиддий курашишга ҳозирлик кўрилмоқда. Гап шундаки, бундай асаларилар кейинги пайтларда Лотин Америкасининг кўпгина мамлакатларига кенг ёйилди. «Африкалик асаларилар ўзининг ёвузлиги билан машҳур. Улар бир қатор давлатларда Европа асаларипарининг ҳалок бўлишига сабаб бўлдилар.

Шаҳримиз табиати

ФУСУНКОР КЎКЛАМ

Тоғлар этагига, Чирчиқ воҳаси бағрига жойлашган Тошкентимизнинг соф ҳавоси, чақноқ қуёши, кўм-кўк осмони, олтин замини шу қадар латофатлики, уни ҳар қанча таъриф-тавсиф қилсак арзийди. Шоирлар назмида, бастакорлар созида, хонандалар овозида, бахшилар дилнавосида Тошкент севиб-севилиб тараннум этилади. Файласуф шоиримиз Мақсуд Шайхзода «Тошкентнома» достонида шундай куйлайди:

— Нимаси кўп Тошкентнинг!
— Суви, сойи, сояси...
Тошкентга ихлосманднинг
Тугамас ҳикояси!
— Нималар кўп Тошкентда!
— Ошлар, ишлар, кишилар,
Созанда-ю, пазанда,
Ишчилар, ишбошилар.
— Нима кўрдинг Тошкентда!
Меваларнинг аслини,
Доим қуёш фаслини,
Қуёш бунда иззатда.

Қуёш шаҳримиз осмонида йил-ўн икки ой чарақлаб заррин нурларини сочиб турадиким, шу боисдан меҳмону-изломимиз, дўсту-биродарларимиз: «Тошкент— қуёш шаҳри!», «Тошкент — серқуёш шаҳар» дейдилар.

Ҳар қачон, ҳар қайда дейилса «Тошкент»,
Дегайсан ёзларга ёзлар туташган.
Ҳа, «Тошкент» дейилса эсга келар ёз...
Ҳа, «Тошкент» дейилса қуёш эсда шай.

Азим Тошкентимизга бу йилги серёғин, серқор, узоқ давом этган қиш фаслидан сўнг навбаҳор гўзал Наврўз айёмини бошлаб келди.

Серғайрат ҳамшаҳарларимиз ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш, анҳор ва ҳовузларни тозалаш, боғ-бўстонларни, хиёбон-майдонларни ораста қилишга қизғин киришдилар.

Наврўз кезлари ерга қадалган ниҳол, дур-гавҳардек ҳар бир дона уруғ баҳор ёмғиридан шарбат эмиб, заминга яхши илдиз отади, сўнг яшил барг-новда чиқариб қуёш нури билан яшнаб кетади.

Баҳор осмони кўпинча беқарор бўлади. Ҳозиргина ювилган шишадек кўм-кўк осмонни бирдан қорамтироқ булутлар қоплайди-ю, шаррос ёмғир қуйиб беради, кейин тўсатдан ёмғир тинади, шамол эсиб парқу булутларни учириб кетади-да, осмон кўм-кўк, тип-тиниқ бўлиб қолади. Ана шунда бутун табиат, барча ўсимлик олами ёмғир томчиларидан шода-шода марварид тақиб, булут орасидан чиққан қуёшда ялт-юлт тобланиб, келинчакдек яшнаб кетади.

Баҳор осмонининг таровати ўзгача. Қадимий ривоятларда ҳикоя қилинишича абри найсонлар, яъни баҳор булутлари барча жониворларга афсонавий ҳаёт бағишлайди. Бу ўринда абри найсон, яъни баҳор булутлари фаслнинг фақат бир кунида пайдо бўлади деб нақл қилинса-да, унда баҳор ёмғирларининг заминдаги жамики мавжудот ва наботот оламининг гуллаб-яшнаши ва кучқудратга тўлиши учун нечоғлик зарурлигига рамзий ишора бор.

Баҳор булутларининг файзи ана шундай. Яшиллик оламига оби ҳаёт бериб яшнатади. —Баҳор ёмғирлари ер юзидаги барча жонзод ва набототга ҳаёт бахшида этади. Наврўз кезлари ерга кўчату-экинлар экилиши билан баҳор ёмғири ёғса, деҳқонлар, соҳибкорлар ва ғаллакорлар севинч билан: «Бу ёмғир эмас, дуру гавҳар», ёки «Ризқи-рўз ёғаяпти», деб қувонишади. Зеро, ўз вақтида, меъёрида ёққан ҳар қатра ёмғир она-ердан бизга нон-насиба, ноз-неъмат, ризқи-рўз етилтириб беради.

Навбаҳоримиз қуёшли, ёғин-сочинли, қут-баракали бўлмоқда. Боғ-бўстонларимиз, хиёбонларимиз, ҳовли-жойларимиз гўзаллиги, дастурхонимиз тўкинлиги фаровон турмушимиздан далолатдир. Баҳор бизни фаровонлик яратиш учун ҳисса қўшишга, улкан бунёдкорлик ишларига даъват этмоқда. Тошкент баҳорининг файзу фазилати ана шу улуғ ишларда ўз ифодасини топмоқда.

Тўлқин РАСУЛЕВ.

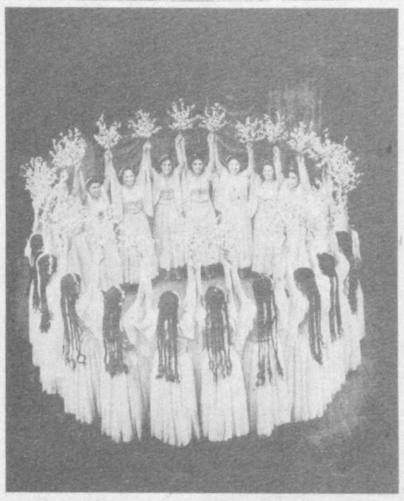

«Гуллар рақси — нақадар яхши!»

«Дилкаш суҳбат — дил ороми»

Х. Мирзакаримов фотоэтюдлари.

ГУЛ-ЧЕЧАКЛАР

ЛОЛА ҚИЗҒАЛДОҚ

Бундан икки ярим минг йил илгари Грециянинг жанубий қисмида Меконе деган шаҳар бўлган. Бу шаҳарнинг номи грек тилидан таржима қилинса —у лола қизғалдоқ гулининг номига қўйилганлиги англашилади.

Россияда лола қизғалдоқни XI асрнинг охиридан кўпайтира бошлашди. Лола қизғалдоқнинг барча навлари ёғли ва доривorлиларга бўлинади. Ёғлиқ навларининг уруғидан қандолатчилик ва парфюмерия саноатида қўлланилади. Доривorли навларидаги етилиб пишмаган уруғлари ниҳоятда серҳосият бўлиб сутли шарбати қимматли доривор моддаларга эга.

К. ОРИФХОНОВ,
биология фанлари кандидати.

Ҳайвонот оламига саёҳат

Қушлар бизнинг дўстимиз

Биз қушларни ҳамиша севиб, ардоқлаб келамиз. Улар бизнинг дўстимиз дейишимиз бежиз эмас. Чунки паррандалар зарарли ҳашаротларга, майда кемирувчиларга қирон келтириши билан қишлоқ хўжалигимизга жуда катта фойда келтиради. Шундай экан, теварак-атрофимиз да мавжуд бўлган паррандаларни асрашимиз, кўпайишига ёрдам беришимиз лозим. Бу борада Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг зоология ва паразитология институтининг орнитология лабораторияси ходимлари ҳам самарали иш олиб бормоқдалар. Улар республикамизда яшаётган барча паррандаларни ўрганиб, уларнинг яшаш шароити билан яқиндан танишмоқдалар. Куз бўлиши билан узоқ ўлкаларга учиб кетиб, баҳор бошланиши биланоқ яна учиб келадиган паррандаларнинг озиқланиши, кўпайиши, табиатда тутган ўрни билан қизиқмоқдалар. Камайиб кетаётган қушларни сақлаб қолиш ва уларни кўпайтириш йўлларини излашмоқда.

Лаборатория ходимларининг бир неча йиллик илмий кузатувлари иқтисодий самара берди.

Паррандалар учиб кетаётган вақтда самолётга, вертолётга урилиб кетиши оқибатида уларнинг бир қисми нобуд бўлиши ва ҳаракатдаги самолётга катта зарар келтириши исботланди. Айниқса ҳавога кўтарилаётган ва қўнишга ҳозирланаётган самолётлар учун бу хавфли экан. Маълум бўлишича, аэродром ва унинг атрофига қушлар кўплаб ин қурар, шу ерларда қишлаб қолишар экан.

Лаборатория ходимларидан биология фанлари кандидатлари Мария Михайловна Остапенко ва Элмурод Шерназаровлар икки томоннинг хавфсизлигини олдини олиш бўйича бир неча хил тадбирларни ишлаб чиқишди ва уларни амалга ошириш билан кўзлаган мақсадга эришдилар.

Турли хил овозлар ёзилган магнитофон самолётлар осмонга учиши ва қўниш олдидан баланд овозда ишлатиб қўйилса паррандалар ўз-ўзидан тарқалиб кетаркан. Натижада кўнгилсиз ҳодисалар кескин камаяди. Шунингдек бу олимлар томонидан тузилган махсус карталар Ўзбекистон авиаторлари учун махсус қўлланма бўлиб хизмат қилмоқда. Бу карталарда қайси қушларнинг қачон, қаёққа қараб, қайси тезликда ва учиш баландликлари аниқ белгилаб берилган. Кўрилган тадбирлар ҳисоб-китоб қилинганда республика бўйича йилига 110 — 130 минг сўмлик иқтисодий самара бериши аниқланган.

Ҳаётимиз йил сайин фаровонлашиб бораяпти. Шаҳарларимиз ҳам бўйига, ҳам энига кенгаймоқда. Чўл ва даштлар ўрнида кенг экин майдонлари вужудга келиши натижасида кўплаб паррандаю-дарранда турлари камайиб кетмоқда. Институт ходимлари 1983 йилда республикамизда йўқолиб бораётган қушлар, ҳашаротлар, ҳайвонларни сақлаб қолиш ва уларни кўпайтириш йўлларини кўрсатувчи «Қизил китоб»ни нашрдан чиқардилар. Республикамизнинг чўл зоналарида ўнқир-чўнқир, пастқам жойлар бор. Шу ерларга сув келтирилиб, кўл қилинса ҳам балиқчиликни ривожлантириш, ҳам кўл атрофидан тонна-тонналаб дағал ҳашак ўриб олиш мумкин. Бунинг устига йўқолиб бораётган паррандалар учун ҳам ажойиб макон яратиб берган бўлур эдик.

Биргина мисол, Жиззах областининг Фориш районидаги Айдаркўлни олайлик. Лаборатория ходимларининг таъкидлашича, кўл барпо бўлгандан бери юздан ортиқ қушларни учратиш мумкин бўлган. Ҳатто чайкалар, ғоз ва ўрдакларнинг бир неча тури, бакланлар учиб келиб, болалай бошлаганлар. Лаборатория ходимларининг тавсиялари билан қушларни ов қилиш тартибга солинди. Улар учиб келаётган ва болалаётган вақтларида ов қилиш қатъиян манъ қилинди.

Биз паррандашунос олимларимизнинг табиатни муҳофаза қилиш, қушларга кўрсатилаётган ғамхўрликларининг айрим томонлари ҳақида ҳикоя қилдик холос.

Мана, ўлкамизда баҳор палласи. Бу даврда республикамизга кўплаб парранда-юдаррандалар учиб келмоқда. Уларни авайлаб-асраш, кўпайишига жонкуярлик қилиш ҳаммамизнинг бурчимиз.

И. УСМОНОВ.

«Каркуноқ баҳорга етиб келди».

«Ҳаёт шу уядан бошланади».

Ажойиботлар оламида

Диагноз қўйишда лазер

Ленинград биринчи медицина институтининг мутахассислари алоҳида мураккаб жароҳатланиш ва синишларда диагноз қўйишда анъанавий рентген методи ўрнига голографик текшириш методидан фойдаланишни тавсия қилдилар. Лазер ёрдамида нур сезгир пластинкада олинадиган голограмма жароҳатнинг тўла оптик ҳажмий манзарасини беради. У ҳатто майда дарзлар ва ички синиқ ушоқларни ҳам пайқашга имкон беради.

— Биологик тўқима ғоятда пластик бўлганлигидан унинг ҳажмий тасвирини олиш жуда мушкул, — дейди аниқ механика ва оптика институтининг профессори И. Нагибина. — Биз принципиал янги ёзиш усулларини қўллабгина, биологик препаратлар голограммасини ҳосил қилишга муваффақ бўлдик. Зарурати бўлса, шундай негативлардаги тасвирни осонгина кўриш мумкин.

Ўтказилган тажрибалар яратган махсус лазерларимиз стоматологияда ҳам истиқболли эканлигини кўрсатмоқда, деб таъкидлади профессор. Улар ёрдамида тиш протезларини ясашда ишлатиладиган қолиплар тайёрлашни анча соддалаштириш мумкин.

Баҳор элчилари

БОЙЧЕЧАК

Бойчечак илк баҳор даракчисидир. Шунинг учун ҳам Шарқ халқлари бойчечак очилишини баҳор нишонаси деб тушунишган. Баҳорда туғилган қизларнинг кўпчилигини бойчечак номи билан аташган. Бундан ташқари, бойчечак — мавсум қўшиғи ҳам бор. Бу жуда қадимий урф-одатлар билан боғланган. Эрта баҳорда болалар тўда-тўда бўлиб, қир-адирлардан бойчечак қидиришган. Ким биринчи бўлиб бойчечак топса, уни бахтли ҳисоблашган, топиб олган бойчечакларини бекитиб олиб ҳовлима-ҳовли юриб қўшиқ айтишган. Бойчечак қўшиғини эшитган одамлар шодликка тўлишган. Айниқса, беморлар бу қўшиқни жон-дилидан севишган. Улар баҳор келганини билиб, ўзларини енгил ҳис қилганлар.

Бойчечак катта қўшиқ бўлиб, унинг турли мавзуларга аталган байтлари бўлган. Бу қўшиқни ҳамма ҳам айта бермаган. Ҳар бир жойда «Бойчечак» қўшиғини ижро этадиган махсус одамлар бўлган. Улар қўшиқни худди «ёр-ёр», «ўлан» усулида айтишган.

Бойчечак ўсимлиги февраль ва март ойларида гуллаб, мева беради. СССРда бойчечакнинг 75 тури учрайди. Ўрта Осиё республикаларида эса 35 турдаги бойчечакларни кўриш мумкин.

Бойчечак пиёзгулдошлар оиласига мансуб бўлиб, кўп йиллик ўсимликдир. Пиёзбоши ер остида 6—10 сантиметр чуқурликда бўлиб, эни 10—25 миллиметр, усти қўнғир, қалин қобиқ билан ўралган бўлади. Гуллари 1—3 та, гулқўрғон баргчалари ҳарир оқ, баъзан тўқ бинафша рангли йўл-йўл чизиқли, наштарсимон, эгилган бўлиб, узунлиги 15—30 миллиметрдан иборат бўлади. Барглари 3—8 та, қалам баргли, эни 4 — 10 миллиметр, четлари силлиқ, баъзан сал дағал бўлади.

Бойчечак йилнинг келишига қараб, турли вақтда февралдан март ойигача гуллаши мумкин. Меваси март-июнь ойида пишади. Бойчечак чўл-адирлардан тортиб, тоғ этакларигача бўлган жойларда учрайди.

Ҳ. ҲАБИБУЛЛАЕВ,
биолог.

Хосиятли ўт-ўсимликлар

Қоқигулнинг қаймоғи

Фасллар келинчаги — баҳор табиатга ўзгача файз киритди. Турли ўт-ўланлар бодроқдек чиқиб, борлиқни яшил либосга буркаяпти. Ана шу ўтлар орасида қоқигулнинг ҳам ўз гўзаллиги бор. Қоқигул бизда момоқаймоқ, лотин тилида «тараксас», русчада «одуванчик» деб аталади.

Қоқигул кенг тарқалган, у далалар, ариқ бўйларида, боғларда, йўл ёқаларида, тоғли жойларда учрайди. У кўп йиллик ёввойи ўсимлик, сути ширали, бўйи 30—50 сантиметрга боради. Баргининг ҳаммаси илдиз олдида ўсади. Барг шакли патсимон бўлиб, апрелда гуллайди ва ёзда мевага киради.

Қоқигул халқ табобатида қадим замондан буён ишлатиб келинган. Буюк аллома Абу Али ибн Сино ўсимлик ширасини жигар хасталигида қўллаган, чаён чаққан жойга ўсимликнинг ер устки қисмини эзиб боғлашни буюрган, сут шираси, яъни қаймоғи билан кўзга тушган оқни даволаган.

Қоқигул илдизи ва баргидан тайёрланган дамлама буйрак касаллигига чалинганда пешоб ва ўт ҳайдовчи, қонни тозаловчи, иштаҳа очувчи, сурги дори сифатида ҳам даводир. Шунингдек, барг шираси камқонликда, қувватсизликда, кўкрак, тиш, томоқ оғриқларида яхши наф беради. Илдизининг сут шираси билан сўгаллар кетказилади. Гиёҳнинг яна бир хислати —атеросклероз (қон томирларининг бекилиб қолиши), тери касалликларида ҳам шифобахшлигидир.

Французлар бу ўсимликни ўз боғларида экиб ўстирадилар. Ёш баргларини қувват бахш этадиган тотимли гиёҳ сифатида истеъмол қилишади. Момоқаймоқ таркибида тараксацион тритерпен бирикмалари, ёғ, олеин, линол, ситостерин, инулин, каучук, витаминлар, қанд, оқсил, микроэлементлар, олма кислотаси, каротин ва бошқа фойдали моддалар мавжуд. Илмий табобатда қоқигул иштаҳа очадиган, таом ҳазм қилишни яхшилайдиган, ўт ҳайдайдиган омил сифатида тавсия этилган.

М. МИРЗАШАРИПОВ,
доришунос.

Билaсизми?

Кимнинг кўзи ўткир?

Аёллар кўзи эркаклар эътибор бермайдиган кўп нарсаларни, айтайлик, ҳозиргина кўришган дугонасининг кўйлак бичими ёки сочи қандай турмакланганини хотирасида яхши сақлаб қола олади. Лекин эркаклар ва аёллар кўришида объектив фарқ ҳам бор. Масалан, аёлларнинг кўз хотираси кучли бўлиб, у кўрган нарсасини узоқ вақтгача унутмайди.

Аёллар эркакларга нисбатан ёрқин нурга ҳам чидамли, ярим қоронғида ҳам бемалол кўраверади. Улар бу хусусиятларга кўп асрлик эволюцион ривожланиш давомида эришган бўлсалар ажаб эмас, чунки болаларнинг юриш-туришига асосан аёллар кўз-қулоқ бўлишади-да.

Игорь ЧЕРВЯКОВ

КОНКУРС

(ҲАЖВИЯ)

Ресторан эшигида бу ерда бешинчи разрядли официант вакант вазифасини эгаллаш учун конкурс ўтказилаётгани ҳақида эълон осиғлиқ турарди.

— Жуда қизиқарли бўлса керак, — деди қайлиғим.

— Кирамизми? — таклиф қилдим мен.

— Хизматингизга тайёрман, — деди официант силлиқ таралган бошини ён томонга эгиб.

— Иккита шўрва, иккита кабоб, иккита кофе.

Официант тезда ёзиб олди, аммо жойидан жилмай тураверди. Мен креслода ўтирганча ноқулайликдан безовталана бошладим.

—Бўлдими?—совуққина деди официант ва йўлдошимга қараб ҳамдардлик билан жилмайди.

— Ҳа-а-а... — жавоб қайтардим ишончсизлик билан.

— Ёдингизда бўлсин, бизнинг ресторанимизда бир кишига юз граммдан ортиғига рухсат берилмайди, — огоҳлантирди официант. — Кўпроқ келтирсам шу заҳоти кавушимни тўғрилаб қўйишади!

— Умуман, биз ичкиликсиз тамадди қилишни истардик...

— Менинг ишим огоҳлантириб қўйиш, у ёғи ўзингизга ҳавола. — Агар йигитчанинг пуллари бўлмаса, унда албатта, бошқа гап... Ҳамён бўш бўлганида қайнонаникига юпқа егани бориш керак. Студентсиз, шекилли? Ўзим ҳам қачонлардир студент бўлганман...

Официант бизга елкасини ўгириб, кетишга шайлангандай ҳаракат қилди. Қайлиғим олдида шарманда бўлайинми? Йўқ, анойилардан эмасман! Мен никоҳ узуклари учун аталган пул солинган чўнтагимга қўл солдиму овозимга эрк бердим:

— Икки юз грамм келтиринг!

Официант кескин ўгирилиб қаради ва мен қўшиб қўйдим:

— Коньяк!

— Лимон шакар биланми ёки шакарсиз?

— Шакар билан.

Дақиқа ўтмаёқ, у лимон келтирди. Яна икки дақиқадан сўнг у столимизга яқинлашиб, ҳисоб берди:

— Коньяк фақат маркалик экан. Шишаси билан сотилади...

— Бир шиша беринг! — қичқирдим мен.

— Ёлғиз ўзингизга кўплик қилмасмикан? — кўзларимга синчков назар солди официант.

— Биз икки кишимиз.

— Хонимага икки юз грамм совутилган вино тавсия этишим мумкин. Масалан, «Гурджаани» виносини. Сизга эса, дўстим, газак учун жўжадан тайёрланган сациви ва қиймаланган товуқ бўйнини олишни маслаҳат қилардим. Ахир сиз бутун бошли яримталик билан яккамаякка олишишингиз лозим!

— Келтиринг!

Дам ўтмай у бир шиша «Двина» ва бир шиша «Хванчкара» келтирди. Эпчиллик билан қопқоғини очдида, стол устига тантанавор жойлаштирди.

— Ҳозиргина банкет учун «Хванчкара» олиб келишди, —эълон қилди у. Биттасини сизлар учун буфетчи аёлдан ундирдим. Бугунда вининг мазасини тушунадиган мижозлар камдан-кам топилади.

Қайлиғим фахр билан менга қараб қўйди. «Бизни ҳам бир кўриб қўй!» қониқиш билан хаёлдан ўтказдим мен.

— Сал бўлмаса, ёдимдан кўтарилибди, — яна сўзга тушди официант. — Гурияча тайёрланган карамдан бир порция келтиргандим. Арзимаган чақа туради-ю, ароқдан сўнг тенги йўқ газак бўлади. Яхшиси ўзингиз бир татиб кўринг!

— Унда бир графин ароқ беринг.

Официантларни тошбақага кимлар қиёслаган? Хаш-паш дегунча, биллур идишдаги ароқ оппоқ дастурхон узра товланиб турибди... Қўлимга вилкани олдим. Шу заҳотиёқ стол ёнида метрдотелнинг хушбичим қомати намоён бўлди.

— Тўхтанг! — режиссёрларга хос ҳаракат билан бизни тўхтатди метрдотель. — Конкурсда қатнашувчи Гребенюк кейинги турга ўтди, —деди у бизнинг официант томонга ишора қилиб, — сизни эса, қадрли ёшлар, зални тарк этишларингизни сўрайман. Конкурс муносабати билан биз мижозларга ўқув-машқ тартибида хизмат кўрсатаётирмиз. Бугун биринчи тур: «Буюртма қабул қилиш».

Биз итоат билан ўрнимиздан турдик.

— Биласанми, жонгинам, яхшиси бугун бизнинг уйимизда тушлик қила қолайлик, — таклиф қилди қайлиғим. — Ойим эрталабданоқ юпқа пишираётганди.

Русчадан
О. БОБОЖОНОВ
таржимаси.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

шайбали хоккей бўйича СССР чемпионати

ШАРҚ ЗОНАСИ II ГРУППА КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ХОККЕЙ

22— 24— 25 мартда

«БИНОКОР» (Тошкент) — «ЕРМАК» (Ангарск).

Учрашувлар шанба ва якшанба кунлари соат 17.00 да, бошқа кунлари — 18.30 да бошланади.

Справкалар учун телефон: касса — 46-03-12, 46-70-31, администратор— 46-07-53, 46-68-77.

ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ МАКТАБЛАРИ: ТОШКЕНТ, РЯЗАНЬ ОЛИЙ МАКТАБЛАРИ; ВЛАДИМИР, УФА, ЧИМКЕНТ ЎРТА МАКТАБЛАРИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Олий мактабларда ўқиш муддати —4 йил; ўрта мактабларда —2 йил.

Олий мактабларга кирувчилар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонларини топширадилар: РУС ТИЛИ — ёзма (иншо ёки баён), СССР ТАРИХИ, РУС ТИЛИ ВА АДАБИЕТИ (оғзаки), ЧЕТ ТИЛИ.

Ўрта мактабларга кирувчилар қуйидаги фанлардан 2 та имтиҳон топширадилар: РУС ТИЛИ (ёзма), СССР ТАРИХИ.

Ички ишлар министрлиги мактабларига Совет Армияси сафларида хизмат муддатини ўтаб бўлган, 27 ёшдан катта бўлмаган эркаклар қабул қилинадилар.

Ўқувчилар мактабларни битирганларидан кейин уларга ички ишлар хизмати лейтенанти унвони ва юрист дипломи берилади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: ўрта маълумоти тўғрисида аттестат (асли), ишлаб чиқариш ёки хизмат характеристикаси, комсомол ёки партия характеристикаси, меҳнат дафтарчаси кўчирмаси, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома кўчирмаси, ҳарбий билет.

Маълумотларни билиш учун қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, ГСП, Куйбишев шоссеси, 25— уй, 249— хона, кадрлар бўлими (12, 26, 52, 68— автобусларнинг «Узбумкомбинат» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
Тошкент шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармасининг
49-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
8-10-синф маълумотидаги ёшлардан малакали ишчилар тайёрлаш учун қуйидаги ихтисослар бўйича
1985-86 ўқув йилига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

8-синф: ҚАНДОЛАТЧИ, НОН-БУЛКАЛАР ПИШИРУВЧИ НОВВОЙ, ХИМИК-ЛАБОРАНТ, КОНТРОЛЬ-ЎЛЧОВ АСБОБЛАРИ ВА АВТОМАТИКА СЛЕСАРИ, РЕМОНТ ВА СОВУТИШ ҚУРИЛМАЛАРИГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, КОНФЕТЧИ-ШОКОЛАДЧИ. Ўқиш муддати — 3 йил;

Бу ихтисослар бўйича ўқишга 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади. Ўқувчилар уч маҳал овқат, зарур кийим-бош билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга улар ишлаб топган иш ҳақининг 50 проценти тўланади. Ўқиш тамом бўлгач уларга тегишли малакани эгаллаганлиги, ўрта маълумот олганлиги ҳақида диплом берилади.

10-синф: ЭЛЕКТРИК-АППАРАТЧИ, ОПЕРАТОР. Ўқиш муддати —6-10 ой. Ўқувчиларга 100 сўм миқдорида стипендия тўланади, улар ётоқхона билан таъминланадилар;

Шунингдек, қандолатчи-новвой, карамелчи, конфетчи-ширинликпаз, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика слесари, ремонт ва совутиш қурилмаларига хизмат кўрсатувчи механик. Ойига 30 сўм миқдорида стипендия тўланади ва ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган иш ҳақининг 50 проценти берилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганларга олий ўқув юртларига ўқишга киришлари учун имтиёзли шароитлар яратиб берилади.

Билим юрти қошида «Такт» ансамбли, қатор спорт секциялари ишлаб турибди.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома ёки аттестат, яшаш жойидан ва саломатлиги ҳақидаги справкалар, фотосуратлар (3х4 см. ҳажмида).

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Истиқбол кўчаси, 3-уй (15, 23, 45, 81, 106, 177, 171, 183-автобуслар, 5-трамвайнинг «Қўйлиқ» бекати). Телефон 90-36-69.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети
ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИНИНГ
ЎҚУВ КОМБИНАТИ
ТРАМВАЙ ВА ТРОЛЛЕЙБУСЛАРНИНГ ҲАЙДОВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН
КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 5—6 ой.

Ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.

Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади. Улар шаҳар электр транспортидан бепул фойдаланадилар.

МАЪЛУМОТЛАР ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

ЎҚУВ КОМБИНАТИ— Тошкент шаҳри, «Новий путь» кўчаси, 180-«а» уй (1, 2, 10-трамвайлар; 25, 40, 61, 161-автобуслар билан борилади);

1-ТРАМВАЙ ДЕПОСИ — Тошкент шаҳри, Гайдар кўчаси, 68-уй (1-трамвай ва 61, 161-автобуслар билан борилади);

2-ТРАМВАЙ ДЕПОСИ — Тошкент шаҳри, Ҳамза кўчаси, 1-уй (7, 8, 11-трамвайлар ва 1, 8, 18-троллейбуслар билан борилади);

1-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ — Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 28-уй (1, 5, 13, 28-трамвайлар; 1, 3, 8, 13, 16-троллейбуслар ва 2, 3, 25-автобуслар билан борилади);

2-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ —Тошкент шаҳри, Пионер кўчаси, 4-уй (4, 9-трамвайлар; 2, 6, 11, 13, 14-троллейбуслар билан борилади).

ДЎНГПЕШОНА БАЛИҒИ ТАОМЛАРИ

МАЙОНЕЗ БИЛАН ПИШИРИЛГАН БАЛИҚ

Бундай таомни тайёрлаш учун ўртача катталикдаги дўнгпешона балиғини олиб, унинг ичини ва тангаларини тозалаш лозим. Бундан ташқари балиқнинг танасини майдаламаган ҳолда туз, мурч сепиб унинг ичига майда янчилган саримсоқ пиёз солиш ва устидан эса майонез қуйиш керак. Масаллиқни мой суртилган товага қўйилади. Газ плитасининг духовка шкафида пиширилади.

Таомни дастурхонга тортишдан аввал устидан ош кўклар билан безатиш керак.

Бундай усул билан тайёрланган балиқ таомни дастурхонга қайноқлигича ёки яхна газак ўрнида тортиш мумкин.

ТОМАТ ҚАЙЛАЛИ ДЎНГПЕШОНА

Ичи ва тангаси тозаланган, шундан кейин яхшилаб ювилган дўнгпешона балиғини бўлаклаб ва ҳар бир бўлакни ўртасидан гумбазча шаклида қирқасиз. Масаллиққа туз, мурч сепасиз ва ўсимлик мойида оҳиста қовурасиз. Бундан ташқари ичи чуқур товада ёки қозонда пиёзни ўсимлик мойида қовурасиз, унга бир қошиқ ун сепасиз. Ун жигарранг тусга кирганда устидан томат қайласини қуясиз, оҳиста қовурасиз. Сувни шу даражада қуйингки, у қозонга солинган балиқни қоплаб турсин. Балиқни соласиз, қайнатасиз, шундан кейин намагини жойига келтирасиз, шакар қўшасиз, қозоннинг қопқоғини ёпиб паст оловда димлаб қўясиз.

Таом дастурхонга яхна ҳолда тортилади.

1 килограмм балиқ учун 3-4 бош пиёз, 1 қошиқ ун, 0,5 литр сув, 1-2 чой қошиғида шакар, туз, мурч таъбга яраша.

Дўнгпешона балиғини Октябрь райпишчеторги магазинларидан сотиб олиш мумкин:

5—«Универсам»— Марказ-15 квартали, Абай кўчаси, 13—уй;
23 ва 29— Октябрь бозори;
60— Оқтепа майдони.

ОКТЯБРЬ РАЙПИШЧЕТОРГИ.

ЁШЛАР, СИЗ УЧУН!

«ПЕРСПЕКТИВА» —СИЗ УЧУН!

Агарда сиз «Перспектива» магазинининг доимий харидори бўлсангиз,

МОДАБОП КИЙИНИШ УНЧА МУРАККАБ ЭМАС

Бу ерда ҳозирги пайтда оммалашиб бораётган газламалар — велюр, вельвет, лаке, трикотин, полиэстр ва трикотаждан тайёрланган замонавий моделли либосларни сизнинг диққатингизга ҳавола қилишади.

Бу кийимлар меҳнат қилиш, дам олиш, спорт билан шуғулланиш, дискотека билан шуғулланиш учун қулайдир..

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Халқлар Дўстлиги проспекти, 3-А/3-Б уй (метронинг «Халқлар дўстлиги» станцияси). Телефон 45-53-60.

«ЎЗБЕКИСТОН» ФИРМА САВДО БИРЛАШМАСИ «СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (ТЕЛЕФОН 45-37-27).

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ҲАММА ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИДА

Э. ЗОЛЯнинг «ЖЕРМИНАЛЬ», Э. ВОЙНИЧнинг «ОВОД», Ж. ЛОНДОНнинг «МАРТИН ИДЕН», А. ҚОДИРИЙнинг «ЎТГАН КУНЛАР», Г. УЭЛЛСнинг «ВОЛШЕБНАЯ ЛАВКА» китобларига

АБОНЕМЕНТЛАР МАВЖУД

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИДА Ж. ВЕРНнинг «КАПИТАН ГРАНТ БОЛАЛАРИ» КИТОБИГА АБОНЕМЕНТЛАР ТАРҚАТИЛАДИ.

22, 29 МАРТ ва 5 АПРЕЛДА—ҳар бир қабул пунктида 50 тадан абонемент;
23, 24, 30, 31 МАРТ ва 6, 7 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ эса ҳар бир қабул пунктида 150 тадан абонемент тарқатилади.

Ж. ВЕРНнинг «КАПИТАН ГРАНТ БОЛАЛАРИ» КИТОБИГА АБОНЕМЕНТ БИР ЙЎЛА КАМИДА 10 КИЛОГРАММ МАКУЛАТУРА ТОПШИРГАНЛАРГА БЕРИЛАДИ.

Абонемент 20 килограмм макулатура топширилганидан сўнггина унда ёзиб кўрсатилган китобни олиш ҳуқуқи берилади.

Маркалар учун макулатура қабул қилиш фақат абонемент кўрсатилган тақдирдагина қабул қилинади.

Абонементлар жума куни соат 18.00 дан бошлаб, шанба ва якшанба кунлари соат 9.00 дан бошлаб тарқатилади. Бошқа кунлари абонементнинг маркалар комплексини тўлдириш учун макулатуралар қабул қилинади, шунингдек иккиламчи хом ашёларни сотиб олиш учун белгиланган 52-01 прейскурантига биноан чекланмаган миқдорда макулатура ва иккиламчи хом ашёлар сотиб олинади: 1 килограмм топширилган макулатура учун 2 тийин, 1 килограмм топширилган жун ва ярим жун латталар учун 16 тийин, 1 килограмм топширилган ип-газлама, зиғир толасидан тўқилган латталар ва қоплар учун эса 6 тийиндан ҳақ тўланади.

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИ ҲАР КУНИ (жумадан ташқари) СОАТ 9 ДАН 18.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ, ТАНАФФУС СОАТ 13.00 ДАН 14.00 ГАЧА.

ЖУМА КУНИ ЭСА СОАТ 11 ДАН 20.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ, ТАНАФФУС СОАТ 14.00 ДАН 15.00 ГАЧА.

Макулатуралар фақат алоҳида-алоҳида ўралган ҳолда гражданларнинг қаерда туришидан қатъий назар навбатсиз қабул қилинади: газеталар, китоб-журналлар, рўзғор картонлари алоҳида бўлиши шарт.

ҲУРМАТЛИ ГРАЖДАНЛАР!

МАКУЛАТУРА ВА ИККИЛАМЧИ ТЎҚИМАЧИЛИК МАТЕРИАЛЛАРИНИ ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИГА АКТИВ ТОПШИРИШ БАДИИЙ АДАБИЁТЛАРНИНГ КИТОБ САВДОСИ ТАРМОҚЛАРИГА ТЕЗДА ЕТИБ КЕЛИШИГА ЁРДАМ БЕРАДИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР «ВТОРСИРЬЁ» ИШЛАБ-ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 21/III да **Пиковая дама**, 22/III да **Бир актли балетлар кечаси**, 23/III да **Тоҳир ва Зуҳра.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21 /III да **Йўлчи юлдуз**, 22/III да **Ўғрини қароқчи урди** (билетлар сотилган), 23/III да **Олтин девор** (12.00), **Келинлар қўрғолони** (19.30).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА- Москва цирки артистларининг гастроллари (19.30).

КИНО

21 МАРТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СПАРТАК» — **Санъат саройи** (катта зал, телефон 44-21-44), **Чайка** (17, 20.30, телефон 77-06-20), **Нукус** (17.15, 20.30, телефон 46-46-55), **Ватан** (17.30, 21.00).

«СЕВГИ ХАСТАЛИГИ» — **Санъат саройи** (кичик зал), **Ҳамза номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 91-10-51), **ВЛКСМ 30 йиллиги** 10, 12, 15, 17, 20.00, телефон 33-44-52).

«МУВАФФАҚИЯТ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ТАНГАНИНГ УЧИНЧИ ТОМОНИ» — **Фестиваль** (тоқ соатларда, телефон 32-78-02).

«СЕВИШ ВАҚТИ КЕЛДИ» — **Қозоғистон** (катта зал, 11, 14, 17, 20.00, телефон 35-24-92), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (11, 13.30, 16, 18.20, 20.30, телефон 33-44-52), **Дружба** (телефон 66-15-75).

«ТЎРТ МУШКЕТЕР» — **Қозоғистон** (кичик зал, 18, 21.00).

«ТЎРТОВЛОН КАРДИНАЛГА ҚАРШИ» — **К. Ёрматов номли** (жуфт соатларда).

22 МАРТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СПАРТАК» — **Санъат саройи** (катта зал, телефон 44-21-44), **Чайка** (20.30, телефон 77-06-20), **Нукус** (17.15, 20.30, телефон 46-46-55), **Ватан** (17.30, 21.00).

«МУҲАББАТ ДАРДИ» — **Санъат саройи** (кичик зал), **Ҳамза номли** (18.30, 21.00, телефон 91-10-51). **ВЛКСМ 30 йиллиги** (20.00, телефон 33-44-52).

«МУВАФФАҚИЯТ»—**Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ТАНГАНИНГ УЧИНЧИ ТОМОНИ —**Фестиваль** (тоқ соатларда, телефон 32-78-02).

«СЕВИШ ВАҚТИ КЕЛДИ» — **Қозоғистон** (катта зал, 17, 20.00, телефон 35-24-92), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (18.20, 20.30, телефон 33-44-52), **Дружба** (телефон 66-15-75).

«ТЎРТ МУШКЕТЁР» —**Қозоғистон** (кичик зал, 18, 21.00).

«ТЎРТОВЛОН КАРДИНАЛГА ҚАРШИ» — **К. Ёрматов номли** (жуфт соатларда).

ДОИМИЙ ИШГА

бухгалтерлар, полиграфия ускуналарини созловчилар, автоэлектрик, электр пайвандчи, газлаштирилган қозонхоналарнинг операторлари, аккумуляторларни зарядловчи, слесарь-сантехниклар, ишлаб чиқариш биноларининг фаррошлари, машинистка, курьер

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ленин кўчаси, 41-уй, кадрлар бўлими.

Тошкент шаҳар Ленин районидаги 213-ўрта мактаб томонидан **Бобожонов Раҳимжон** номига берилган 457027 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Узглавлегснаббит» коллективи катта инженер Х. М. Худойқуловага онаси

Жамила СОБИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Жилстрой» умумий қурилиш трести коллективи «Ташмосстрой» қурилиш бошқармасининг бошлиғи

Мухтор Ғафурович ТОИРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТВ

пайшанба

21 МАРТ

● МТ I

18.50 «Ау амакининг хатоси». Мультфильм.
19.10 «Дунё воқеалари».
19.25 «Дунё ва ёшлар».
20.00 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. 1/4 финал. «Динамо» (Москва) —«Лариса» (Греция). Тбилисидан олиб кўрсатилади.
20.45 Футбол. УЕФА кубоги. 1/4 финал. «Динамо» (Минск) — «Железничар» (Югославия). Минскдан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.00 «Телевидение фондидан», СССР халқ артисти Г. Отс.
23.00 «Дунё воқеалари».
23.15 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Сокол». 3-давр.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Калуга архитектураси».
19.15 «Қардошлик». Брестдан олиб кўрсатилади.
20.15 «Олатов бўёқлари» Телефильм премьераси.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Мушукнинг уйи». Мультфильм.
20.50 Минск Давлат циркнинг концерт-эстрада оркести чалади.
21.20 «Йошкар-Ола. Қизил шаҳар». Ҳужжатли фильм премьераси.
21.30 «Время».
22.00 «Қолган бутун умр мобайнида». Тўрт сериали телевизион бадиий фильм. 3-серия.
23.05 «Сўз билан юзма-юз». СССР халқ артисти И. Ильинский совет авторларининг асарларини ўқийди. Фильм-концерт.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Сўз кетидан сўз келар». Рус тилида сўзлашишга ўргатиш (такрорий).
18.45 «Ғалаба паради қатнашчиси Мадамин Ражабов».
19.00 «Мусобақа — омма ижоди» рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Қалб ҳарорати». Кинокўрсатув.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Водийларни баҳор кезганда...»
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ассалом, Наврўз». Музикали программа.
23.05 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 Адабиёт. Фурқат —маърифатпарвар ва демократ шоир.
18.30 Реклама.
18.45 «Кундалик ташвишлар». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Мактаб остонасида», «Тошсув сирлари». Илмий-оммабоп фильмлар.
21.00 «Ягона сиёсий кун: муаммолар, саволлар ва жавоблар» (рус.)

жума

22 МАРТ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Анна Ивановнанинг ўзи қанақа?» Телефильм.
10.10 «Икки жуфт ва ёлғизлик». Телевизион бадиий фильм.
11.20 «Қувноқ стартлар».
12.05 Н. Осипов номли Давлат академик рус халқ оркестри солистлари квартети чалади.
12.25 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Менинг Кабарда-Балкариям». Телефильм.
15.50 «Кабардинка» рақс ансамблининг концерти.
16.35 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Нозик-ниҳол малика».
18.30 «Ҳозирги давр ва ишчилар ҳаракати».
19.00 «Қувноқ нотачалар».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Фан ва турмуш».
20.05 Кичик концерт.
20.15 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Ғалаба стратегияси». Кўп сериали телефильм премьераси. 2-фильм—«Даҳшатли ёз».
21.30 «Время».
22.05 «СССР халқ артисти Л. Утёсов». Туғилган кунининг 90 йиллигига.
23.30 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Ҳамма стартда». Телефильм.
9.35, 10.35 Тарих. 4-синф. Улуғ Ватан урушининг ёш қаҳрамонлари.
10.05, 13.40 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Умумий биология.
11.35, 12.40 География. 5-синф.
12.05 Мустай Карим поэзияси.
13.10 Тарих. 6-синф.
14.10 А. Н. Толстой. «Рус характери». 6-синф.
14.40 «С. С. Прокофьев».
15.25 Ж. Верн. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари.
16.10 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.45 «Ўқитувчига — музика сабоғи». 3-синф. 3-кўрсатув.
19.40 Ритмик гимнастика.
20.10 «Шимолга сакраш». Телефильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Рекс — ўт ўчирувчи». Мультфильм (ПХР).
20.50 Спидвей бўйича жаҳон чемпионати. Финал. Голландиядан олиб кўрсатилади.
21.15 Халқ куйлари.
21.30 «Время».
22.05 «Қолган бутун умр мобайнида». Тўрт сериали телевизион бадиий фильм. 4-серия.
23.10 «Сиз бунга қодирсиз».

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Инсон ва табиат». Кинопрограмма.
11.30 Мактаб ўқувчилари учун «Санъат ғунчалари» (такрорий).
12.00 «Касблар ҳақида ҳикоялар».
12.30 Биология. «Эволюциянинг биографик далиллари».
13.00 Янгиликлар.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Қуённинг кўз ёшлари». «Машҳур ўрдакча Тим». Мультфильмлар.
18.40 **Хоразм телевидение студиясининг программаси.** Болалар учун. «Боғимда гуллар чаман».
19.00 «Экономика: муаммолар ва вазифалар».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 **Хоразм телевидение студияси программасининг давоми.** «Дала ишлари кундалиги».
20.00 «Дунё воқеалари».
20.30 «Ахборот».
20.50 **Хоразм телевидение студияси программасининг давоми.** «Ёшлигим менинг». Лирик концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Офицерлар». Бадиий фильм.
23.45 Янгиликлар.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.
(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29- 70; эълонлар бўлими— 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—12149. Индекс 64690. А-2079. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.